

МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА ГЕРМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

Назва курсу <i>Нормативний/вибірковий</i>	Методика викладання світової літератури, англійської мови, теорії та практики перекладу у закладах вищої освіти. Модуль 1. Методика викладання теорії та практики перекладу у закладах вищої освіти нормативний
Ступінь освіти Бакалавр/магістр/доктор філософії Освітня програма	Магістр 035.041. Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська
Рік викладання/ Семестр/ Курс (рік навчання)	2021-2022/ II семестр / 1М курс
Викладач	Мілько Н.Є,
Профайл викладача	http://filolog.mdpu.org.ua/kafedra-germanskoyi-filologiyi/sklad-kafedry-germanskoyi-filologiyi/milko-natalya-yevgenivna/
Контактний тел.	0972467969
Е-mail:	natalyyy0304@gmail.com
Сторінка курсу в ЦОДТ МДПУ ім. Б.Хмельницького	http://www.dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=5378

Консультації	<i>Очні консультації:</i> понеділок, згідно графіку роботи кафедри германської філології. <i>Онлайн-консультації:</i> через систему ЦОДТ МДПУ ім. Б.Хмельницького.
---------------------	---

1. АНОТАЦІЯ

Вивчення освітнього компоненту сприяє створенню теоретичної бази, необхідної для підготовки майбутніх перекладачів до роботи викладачами у вищих навчальних закладах, які здійснюють підготовку за спеціальністю “Переклад”. Зміст освітнього компоненту Модуль1 «Методика викладання теорії та практики перекладу у закладах вищої освіти» передбачає систематичний виклад головних принципів навчання перекладу як спеціальності. Курс пов’язаний із циклом інших теоретичних та практичних дисциплін перекладознавчого циклу (Вступ до перекладознавства, порівняльна граматики, порівняльна типологія, теорія та практика перекладу), а також з дисциплінами психолого-педагогічного циклу (педагогіка, психологія, методика викладання іноземних мов).

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Мета освітнього компоненту «Методика викладання перекладу у закладах вищої освіти» полягає в забезпеченні оволодіння здобувачами знаннями про психологічні, перекладознавчі, психолінгвістичні, лінгвістичні, методичні основи навчання перекладу; актуальні проблеми методики навчання перекладу; вміннями розробляти технологію навчання письмового та усного перекладу; формування в здобувачів здатності до реалізації їхніх професійних функцій викладача в умовах полукультурної освіти в сучасних ЗВО, планування та реалізації дослідження в галузі методики навчання перекладу з урахуванням основних факторів, які впливають на успішність навчання перекладу

Завдання курсу «Методика викладання перекладу у закладах вищої освіти»:

1. Викласти головні складові теорії методики викладання перекладу як спеціальності у ВНЗ України, звертаючи головну увагу на розвиток здатності майбутніх фахівців застосовувати засвоєні теоретичні знання для розв’язання практичних проблем.
2. Ознайомити студентів із сучасними світовими тенденціями розвитку теорії та практики викладання перекладу як спеціальності.

3. Активізувати знання студенті, одержані в межах інших дисциплін робочого плану за фахом «Переклад», для посилення міждисциплінарних зав'язків.
4. Показати важливість координації усіх дисциплін робочого плану та позааудиторних форм роботи для підвищення ефективності процесу формування фахової компетентності майбутніх перекладачів.
5. Сприяти усвідомленню головних принципів, методів і прийомів викладання перекладу, а також чинників, що можуть впливати на їх вибір у конкретних навчальних ситуаціях.
6. Сформувати фахові уміння, необхідні для ефективного керування процесом формування фахової компетентності майбутніх перекладачів у ВЗО України.
7. Сприяти усвідомленню необхідності безперервного професійного розвитку майбутніх фахівців.
8. Сформувати уміння, необхідні для пошуку й опрацювання інформаційних джерел, включаючи електронні, для безперервного професійного розвитку.

3. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКІ НАБУВАЮТЬСЯ ПІД ЧАС ОПАНУВАННЯ ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

1. Загальні компетентності:

ЗК1 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК6 Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК8 Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

2. Фахові компетентності:

ФК1 Здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах.

ФК2 Здатність осмислювати літературу як полісистему, розуміти еволюційний шлях розвитку вітчизняного і світового літературознавства.

ФК3 Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.

ФК7 Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в галузі германської філології.

4. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН 3. Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в галузі германської філології.

ПРН 8. Оцінювати історичні надбання та новітні досягнення літературознавства.

ПРН 9. Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти германської філології.

ПРН 12. Дотримуватися правил академічної доброчесності.

ПРН 13. Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються.

ПРН 15. Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу.

5. ОБСЯГ КУРСУ

Вид заняття	лекції	Практичні заняття	самостійна робота
Кількість годин	8	8	29

6. ПОЛІТИКИ КУРСУ

Політика академічної поведінки та етики:

- Не пропускати та не запізнюватися на заняття за розкладом;
- Вчасно виконувати завдання практичних занять та питань самостійної роботи;
- Вчасно та самостійно виконувати контрольні-модульні завдання

7. СТРУКТУРА КУРСУ

7.1 СТРУКТУРА КУРСУ (ЗАГАЛЬНА)

Кількість годин	Тема	Форма діяльності (заняття, кількість годин)	Література	Завдання	Вага оцінки	Термін виконання
II семестр						
БЛОК 1. МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ПЕРЕКЛАДУ ЯК НАУКА. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ «МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ПЕРЕКЛАДУ»						
	1. Система вищої освіти в Україні та викладання перекладу як спеціальності. Зміст поняття «Методика викладання перекладу» та її завдання	Лекційне заняття 2 Практичне заняття 2 Самостійна робота 6	1,2,3	Принципи підготовки перекладачів. Ступені вищої освіти в Україні. Державний стандарт спеціальності «Переклад». Методика	5	впродовж другого навчального семестру(перший

				викладання перекладу як наука. Система навчання перекладу як спеціальності. Зв'язок методики викладання перекладу з іншими науками		періодичний контроль)
	2. Психологічні, перекладознавчі та перекладу. Психолінгвістичні лінгвістичні основи перекладу	та осново та Лекційне заняття-2 Практичне заняття-2 Самостійна робота-7	1,2,3	Психологічний зміст процесу перекладу. Механізм і процедури у засвоєнні мовленнєвої і перекладацької діяльності. Розвиток природженої (набутої) здатності до перекладу. Різновидності перекладу. Еквівалентність і адекватність перекладу. Процес перекладу. Етапи перекладу. Когнітивні стратегії перекладу. Розбіжність у категоризації. Контрастивний аналіз як передумова навчання термінологічної лексики Граматичні, лексичні проблеми перекладу.	5	впродовж другого навчального семестру (перший періодичний контроль)
БЛОК 2. МЕТОДИКА НАВЧАННЯ РІЗНИХ ВИДІВ ПЕРЕКЛАДУ ПЕРЕКЛАДАЦЬКІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЇХ ЗМІСТ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОЦЕСУ ЇХ ФОРМУВАННЯ						
	1. Особливості навчання письмового та усного перекладу.	Лекційне заняття-2 Практичне заняття-2 Самостійна робота-8	1,2,3	Навички та уміння еквівалентного письмового перекладу. Підготовчі вправи.	5	впродовж другого навчального

				Етапи письмового перекладу. Вербальні та ментальні дії для майбутніх перекладачів у процесі усного перекладу. Узагальнена модель усного перекладу. Етапи усного перекладу.		семестру (перший періодичний контроль)
	2. Фахова компетентність перекладача. Організація процесу формування фахової компетентності майбутніх перекладачів	Лекційне заняття-2 Практичне заняття-2 Самостійна робота-8	1,2,3	Перекладацька компетентності та зміст їх формування. Зміст формування теоретичного компонента перекладацької компетентності. Координація навчального плану для спеціальності «Переклад»	5	впродовж другого навчального семестру (перший періодичний контроль)

Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми та питання, що вивчаються	Зміст	Кількість годин
І семестр			
1	Система вищої освіти в Україні та викладання перекладу як спеціальності. Зміст поняття «Методика викладання перекладу» та її завдання	Принципи підготовки перекладачів. Ступені вищої освіти в Україні. Державний стандарт спеціальності «Переклад». Методика викладання перекладу як наука. Система навчання перекладу як спеціальності. Зв'язок методики викладання перекладу з іншими науками.	2
2	Психологічні та перекладознавчі основи перекладу. Психолінгвістичні та лінгвістичні основи перекладу.	Психологічний зміст процесу перекладу. Механізм і процедури у засвоєнні мовленнєвої і перекладацької діяльності. Розвиток природженої (набутої) здатності до перекладу.	2

		Різновидності перекладу. Еквівалентність і адекватність перекладу. Процес перекладу. Етапи перекладу. Когнітивні стратегії перекладу. Розбіжність у категоризації. Контрастивний аналіз як передумова навчання термінологічної лексики Граматичні, лексичні проблеми перекладу	
3	Особливості навчання письмового та усного перекладу.	Навички та уміння еквівалентного письмового перекладу. Підготовчі вправи. Етапи письмового перекладу. Вербальні та ментальні дії для майбутніх перекладачів у процесі усного перекладу. Узагальнена модель усного перекладу. Етапи усного перекладу.	2
4	Фахова компетентність перекладача. Організація процесу формування фахової компетентності майбутніх перекладачів	Перекладацька компетентності та зміст їх формування. Зміст формування теоретичного компонента перекладацької компетентності. Координація навчального плану для спеціальності «Переклад»	2
Разом			8

Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми та питання, що вивчаються	Зміст практичного заняття	Кількість годин
І семестр			
1	Зміст поняття «Методика викладання перекладу» та її завдання.	Принципи підготовки перекладачів. Ступені вищої освіти в Україні. Державний стандарт спеціальності «Переклад» Методика викладання перекладу як наука. Система навчання перекладу як спеціальності. Зв'язок методики викладання перекладу з іншими науками.	2

2	Основи перекладу. Процес перекладу. Проблема фонових знань перекладача.	Психологічний зміст процесу перекладу. Механізм і процедури у засвоєнні мовленнєвої і перекладацької діяльності. Розвиток природженої (набутої) здатності до перекладу. Різновиди перекладу. Еквівалентність і адекватність перекладу. Етапи перекладу. Когнітивні стратегії перекладу. Розбіжність у категоризації. Контрастивний аналіз як передумова навчання термінологічної лексики Грамматичні, лексичні проблеми перекладу.	2
3	Навчання письмового та усного перекладу	Система вправ для навчання письмового перекладу. Етапи усного перекладу. Вправи для навчання усного перекладу.	2
4	Фахова компетентність перекладача. Організація процесу формування фахової компетентності майбутніх перекладачів	Перекладацька компетентності та зміст їх формування. Диференційні ознаки усного і письмового перекладу та їх дидактичні наслідки. Шляхи координації освітніх компонентів навчального плану майбутніх перекладачів.	2
Разом			8

САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ)

Тема для самостійного опрацювання	Зміст теми
Методи дослідження у методиці викладання перекладу	Етапи наукового дослідження у галузі методики викладання перекладу. Методи досліджень. Етап експериментальної перевірки розробленої технології.
Проблеми формування навичок умінь перекладу	Навички та уміння перекладу: загальні зауваження. Автоматизований та усвідомлений рівень при вирішенні проблем при перекладі. Основи перекладацької діяльності.

Джерела виникнення труднощів у процесі перекладу	Чинники що впливають на успішність передачі спеціальних термінів.
Методичні основи навчання перекладу	Типологія вправ для розвитку навичок та умінь перекладу.
Уміння і навички гетеровалентного перекладу	Компетентності викладача для успішного виконання гетеровалентного перекладу. Етапи здійснення і навчання гетеровалентного перекладу. .
Навички та уміння усного перекладу	Ідентифікація навичок та вмінь усного перекладу. Навички та вміння притаманні деяким видам усного перекладу. Навички та вміння спільні для всіх видів усного перекладу.
Оцінювання усного перекладу.	Системи оцінювання усного перекладу.
Оцінювання тексту перекладу	Типи і види перекладацьких помилок. Помилки що несуттєво змінюють зміст ТО. Помилки що суттєво змінюють зміст ТО.
Види перекладу, які доцільно включити до змісту навчання перекладачів	Види перекладу, які доцільно включити до змісту навчання перекладачів
Роль курсових та дипломних робіт у формуванні компетентності перекладача	Вплив написання курсових та дипломних робіт у формуванні компетентності перекладача

8. МЕТОДИ ТА ФОРМИ КОНТРОЛЮ

Види контролю: поточний, періодичний, підсумковий (семестровий).

Методи, які будуть використані для оцінювання результатів навчання:

- усний;(перший та другий періодичний контроль (контрольні роботи));
- письмовий ;
- тестовий контроль;
- практична перевірка під час практичних занять;

- контроль виконання завдань самостійної роботи (реферати, презентації, тощо)
- підсумковий (семестровий) – залік.

Періодичний контроль складається з двох контрольних робіт (перший та другий періодичний контроль).

Контрольна робота включає тестові завдання, усна відповідь на запитання. Перша контрольна робота включає питання з тем Блоку 1, 2, друга контрольна робота - Блок 3,4.

9. Критерії оцінювання відповідно до видів контролю

Оцінка знань студентів з дисципліни “Методика викладання перекладу у закладах вищої освіти” є комплексною, становить еквівалент усієї сукупності теоретичних відомостей, умінь і навичок, набутих у процесі засвоєння курсу, і виставляється згідно з “Тимчасовим положенням про кредитно-модульну систему організації навчального процесу в Мелітопольському державному педагогічному університеті”.

Підсумкове семестрове оцінювання (залік) включає результати аудиторної та самостійної роботи студентів. Максимальна кількість балів, яку може набрати студент у процесі вивчення дисципліни, – 100: По підсумку періодичного контролю (2 модулі по 30 балів; 40 балів за результатами поточного контролю). Якість самостійної роботи студентів здійснюється у формі захисту презентації.

Підсумкове семестрове оцінювання (іспит) включає результати аудиторної та самостійної роботи студентів і результати складання іспиту. Максимальна кількість балів, яку може набрати студент у процесі вивчення дисципліни, – 100, що являє собою середнє арифметичне з суми балів періодичного контролю (2 модулі по 30 балів; 40 балів за результатами поточного контролю) і балів, отриманих за складання іспиту (100 балів).

Вимоги до заліку

Заліки з іноземної мови студенти складають за підсумками поточної успішності. В умовах кредитно-модульної системи на залік з іноземної мови виділяють 100 балів. Кількість балів, які отримує студент, залежить від таких факторів:

1) якість виконання усіх ключових індивідуальних та групових навчальних завдань у межах тем змістових модулів;

2) якість виконання студентами завдань передбачених тематикою самостійної роботи, а також завдань із позааудиторного читання автентичної художньої або науково-популярної літератури іноземною мовою:

3) якість виконання завдань періодичного контролю.

Періодичний контроль: усна відповідь на 1 запитання та 5 тестових завдань

Розгорнуту відповідь на запитання оцінюються за 25-бальною шкалою.

25-23 балів: студент дає вичерпну відповідь на поставлене питання і виявляє глибокі ґрунтовні знання з певної теми. Добре володіє правильною вимовою та інтонаційними зразками. А також спроможність мислити нестандартно, давати оригінальне тлумачення проблем, здатність самостійно інтерпретувати, узагальнювати, робити висновки на основі конкретного матеріалу, володіючи знаннями граматики та умінням використовувати потрібний лексичний матеріал у різних видах мовленнєвої діяльності.

22-19 балів: студент правильно і майже в достатньому обсязі дав відповідь на поставлене питання, що підтверджує його глибокі знання з предмета, показав розуміння граматичної теми, але ще не зовсім правильно може використати знання на практиці. Має незначні помилки у викладанні фактів.

18-15 бали: студент недостатньо орієнтується в матеріалі, поверхово сприймає зміст інформації, не завжди може самостійно проаналізувати запропонований матеріал; має багато помилок у розумінні термінології.

13-10 бали: студент допускає суттєві помилки у викладі матеріалу, порушує логіку відповіді, відтворює матеріал на елементарному рівні. Не може використати певний матеріал на практиці; допускає багато суттєвих помилок.

9-1 балів: студент не зміг викласти зміст питання, погано орієнтується в матеріалі. Не зміг самостійно вивчити наданий матеріал; не володіє термінами. Не приділяє зусиль для самостійного вивчення матеріалу, з яким був ознайомлений на занятті.

0 балів: відповідь відсутня

10. Рекомендована література

Основна література

1. Черноватий Л.М. Методика викладання перекладу як спеціальності: підручник для студентів вищих закладів освіти за спеціальністю «Переклад». Вінниця: Нова Книга, 2013. 376 с.
2. Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання: пер. з англ./ науковий редактор С.Ю.Ніколаєва.К.: Ленвіт. 2003. 273 с.
3. Коптілов В. Теорія і практика перекладу: навч. посібник. К.:Юнівекс. 2002. 280 с.
4. Програма контролю теоретичної і практичної підготовки студентів та методичні рекомендації до самостійної роботи студентів з перекладознавчих дисциплін і порівняльної типології/ уклад.: І.В. Корунець, С.Є. Максимов. К.: Ленвіт. 2004. 94 с.

Допоміжна література

1. Ганічева Т.В. Методика навчання майбутніх філологів усного англомовного двостороннього перекладу у галузі прав людини: дис....канд.пед.наук.: 13.00.02. Харків. 2008. 182 с.
2. Максимов С.Є. Практичний курс перекладу (англійська та українська мови). Теорія та практика перекладацького аналізу тексту. К.: Ленвіт. 2006. 157с.
3. Ребрій О.В. Основи перекладацького скоропису: навчальний посібник для студ.вищ.навч.закл./ за ред. Л.М. Черноватого, В.І. Карабана. Вінниця: Нова книга. 2006. 152 с.

Назва курсу <i>Нормативний/вибірковий</i>	Методика викладання світової літератури, англійської мови, теорії та практики перекладу у закладах вищої освіти <i>Модуль 2 Методика викладання світової літератури у закладах вищої освіти</i> <i>Нормативна</i>
Ступінь освіти <i>Бакалавр/магістр/доктор філософії</i> Освітня програма	<i>Магістр (другий магістерський)</i> <i>освітня програма</i> <i>Філологія. Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська</i>
Рік викладання/ Семестр/ Курс (рік навчання)	<i>2021/ 2022 III семестр / М 410–ф</i>
Викладач	<i>Егорова Юлія Миколаївна</i>
Профайл викладача	https://filolog.mdpu.org.ua/sklad-dekanatu-filologichnogo-fakul/kafedra-ukrayinskoyi-i-zarubizhnoyi-lit/sklad-kafedri-ukrayinskoyi-i-zarubizhn/avtochernetka-3/
Контактний тел.	<i>(0619) 097 949 17 74</i>
E-mail:	yulia-egorova@ukr.net
Сторінка курсу в ЦОДТ МДПУ ім. Б.Хмельницького	https://dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=2635
Консультації	<i>Очні консультації:</i> <i>щовівторка, згідно графіку самостійної роботи кафедри української і зарубіжної літератури</i> <i>Онлайн-консультації:</i> <i>через систему ЦОДТ МДПУ ім. Б.Хмельницького.</i>

1. Анотація до курсу

Освітній компонент «Методика викладання світової літератури у закладах вищої освіти» є логічним продовженням курсу педагогіки, психології, історії зарубіжної літератури й передбачає здійснення професійної діяльності та проведення наукового дослідження, підготовку фахівців, які здатні компетентно вирішувати складні завдання інноваційного та дослідницького характеру в галузі літературної освіти у вищих навчальних закладах різного рівня акредитації.

Програма нормативної дисципліни спрямована на формування у здобувачів вищої освіти (II рівня) знань про методичні аспекти викладання літературознавчих курсів у ЗВО, формування вмінь моделювати лекційні та практичні заняття, позааудиторні заходи, здійснення наукових, творчих перекладів.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ КУРСУ

Метою викладання вибіркового освітнього компонента «Методика викладання світової літератури у закладах вищої освіти» є формування знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти з викладання української літератури у закладах вищої освіти; ознайомлення з нормативними документами МОН України щодо викладання літератури у ЗВО, забезпечення професійної підготовки майбутніх викладачів літературних дисциплін у вищій школі, створення умов для виконання ними своїх службових обов'язків на засадах демократизації й гуманізації вищої школи, а також формування методичної компетентності здобувачів вищої освіти у взаємозв'язку із науково-дослідницькою, когнітивною, соціокультурною, аксіологічною, креативною складовими.

Основними завданнями вибіркового освітнього компонента «Методика викладання світової літератури у закладах вищої освіти» є:

- володіння методологічними і теоретичними основами філологічних наук, методик навчання історії літератури, базовими знаннями з української мови, теорії та історії зарубіжної літератури;
- уміння використовувати науковий апарат для засвоєння теоретичних основ світової літератури та методики її викладання у ЗВО;
- орієнтування в основних тенденціях, що визначають сучасний стан літературної освіти в закладах вищої освіти, проєктування педагогічної діяльності;
- формування комунікативно-мовленнєвої, творчої діяльності студентів в аудиторній й позауніверситетській співпраці з різними суб'єктами/об'єктами, які забезпечують літературно-художній розвиток філологів;
- керування пізнавальною діяльністю здобувачів вищої освіти, застосування найбільш ефективних способів впливу на здобувачів вищої освіти з урахування їх психологічних особливостей, створення згуртованого колективу з метою вирішення освітніх завдань;
- уміння виконувати власне дослідження (проєкт), узагальнення й оприлюднення результатів діяльності з розроблення актуальної проблеми (у фахових виданнях, Scopus, доповідях на конференціях тощо); застосування експериментального дослідження у професійній діяльності.

3. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКІ НАБУВАЮТЬСЯ ПІД ЧАС ОПАНУВАННЯ ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

IK1 Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК1 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК2 Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК3 Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК4 Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК5 Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК7 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК8 Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК11 Здатність проведення досліджень на належному рівні.

ЗК12 Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (ФК)

ФК2 Здатність осмислювати літературу як полісистему, розуміти еволюційний шлях розвитку вітчизняного і світового літературознавства.

ФК3 Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.

ФК4 Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.

Нормативний зміст підготовки, сформульований у термінах результатів навчання:

ПРН 1. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.

ПРН 3. Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в галузі германської філології.

ПРН 4. Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.

ПРН 5. Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.

ПРН 15. Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу.

ПРН 18. Презентувати результати свого дослідження науковій спільноті в наукових публікаціях чи виступах на конференціях, круглих столах, семінарах тощо.

5. ОБСЯГ ВИБІРКОВОГО ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Вид заняття	Загальна кількість	лекції	практичні заняття	самостійна робота
Кількість годин	60	12	12	36

Політика вибіркового освітнього компонента. Система вимог та правил поведінки здобувачів вищої освіти на заняттях, методичні рекомендації щодо виконання різних видів робіт:

- присутність на заняттях та активність здобувачів вищої освіти під час занять;.
- недопустимість пропусків та запізнь на заняття;
- неприпустимість користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття без дозволу викладача;
- курс передбачає роботу в колективі, на заняттях дотримуватись правил роботи у групі, толерантно ставитись до поглядів один одного;
- середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики;

- дотримання здобувачами вищої освіти політики доброчесності під час виконання самостійної або індивідуальної роботи; при використанні інтернет-ресурсів та інших джерел інформації студент повинен вказати джерело, використане під час виконання завдання;
- у разі наявності плагіату в будь-яких видах робіт здобувача вищої освіти він отримує незадовільну оцінку і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у силабусі;

Для успішного складання підсумкового контролю з дисципліни вимагається 100% очне або дистанційне відвідування всіх лекційних занять. Пропуск понад 25% занять без поважної причини оцінюється як FX. Цінується академічна доброчесність.

7. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

7.1 СТРУКТУРА КУРСУ (ЗАГАЛЬНА)

Кількість годин	Тема	Форма діяльності (заняття, кількість годин)	Література Інформаційні ресурси	Завдання	Вага оцінки	Термін виконання
БЛОК 1 РОЗВИТОК ЛІТЕРАТУРНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ						
4	Тема 1 Актуальні проблеми викладання світової літератури у вищій школі Методика викладання української літератури у ЗВО як наука і навчальна дисципліна.	Лекційне заняття (2 год.)	Література: 1, 2, 3, 6; 6, 9, 16, 22 Інформаційні ресурси: 5, 7, 9,	Завдання для самостійної роботи: Письмово проаналізувати Стандарт вищої освіти за спеціальністю 035.041 Філологія. Германські мови та літератури (переклад включно), перша –	5	

	<p>Тема 1 Зміст і побудова курсу методики вивчення української літератури в закладах вищої освіти</p>	<p>Семінарське заняття (2 год.)</p>		<p>англійська</p> <p>Ознайомитися з нормативною базою організації освітнього процесу в університеті.</p> <p>Підготуйте повідомлення на тему «Перспективні дослідження на сучасному етапі розвитку методики викладання української літератури у вищій школі».</p>		
2	<p>Тема 1 Предмет, зміст, структура курсу у професійній парадигмі вкладача</p>	<p>Самостійна робота (2 год.)</p>	<p>Література: 1, 2, 3, 6; 6, 9, 16, 22 Інформаційні ресурси: 5, 7, 9, 11,23</p>	<p>Відповіді на питання, тестові завдання</p>	5	<p>упродовження навчального семестру (перший періодичний контроль)</p>

4	Тема 2 Принципи викладання і структура літературної освіти.	Самостійна робота (2 год.)	Література: 1, 2, 3, 6; 6, 9, 16, 22	Відповіді на питання, тестові завдання, ознайомлення з силабусами і літературознавчих дисциплін у ЗВО	5	упродовж навчального семестру (перший періодичний контроль)
	Тема НОП у процесі вивчення літератури у ЗВО.	Самостійна робота (2 год.)	Інформаційні ресурси: 5, 7, 9, 11,23			

БЛОК 2.МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ВИКЛАДАННЯ СВІТОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ. МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ ІЗ ЛІТЕРАТУРИ РОЗНАВЧИХ КУРСІВ

6	Тема 2. Методичні аспекти викладання світової літератури у ЗВО.	Лекційне заняття (2 год.)	Література: 1, 2, 3, 6	Підготуйте доповідь на тему: Шляхи активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів	5	упродовж навчального семестру (перший періодичний контроль)
	Тема 2. Методичні аспекти викладання історії зарубіжної літератури у ЗВО.		Інформаційні ресурси: 5, 7, 9, 11,23			

	ЗВО	Семінарське заняття (2 год.) Самостійна робота (2 год.)		під час вивчення історії української літератури		
2	Тема 3 Формививченн ялітератури	Лекційне заняття (2 год.)	Література: 1, 2, 3, 6 Інформаційні ресурси: 5, 7. 9, 11,23	Література : 2, 4, 7, 11, 12 Інформаційні ресурси: 5, 7. 9, 11,23	анотувати прочитану додаткову літературу ; скласти план- конспект семінарсь кого заняття з «Фолькло ру»	упродовж навчально го семестру (перший періодичн ий контроль)
4	Тема 3 Методика проведення лекційних, семінарських	Самостійна робота (4 год.)	Література: 1, 2, 3, 6 Інформаційні ресурси: 5, 7. 9, 11,23	анотувати прочитану додаткову літературу; скласти план- конспект		упродовж навчально го семестру (перший періодичн

	занять з літературознавчих і методичних дисциплін.			семінарського заняття для студентів 3 курсу		ий контроль)
6	Тема 4. Методика проведення сучасних форм літератури в ЗВО. Методика проведення лекційних, семінарських занять з літературознавчих і методичних дисциплін.	Семінарське заняття (2 год.) Самостійна робота (4 год.)	Література: 1, 2, 3, 6 Інформаційні ресурси: 5, 7, 9, 11, 220, 21	за схемою, запропонованою у лекції, виконати аналіз відповідного заняття	5	упродовженого семестру (перший періодичний контроль)
6	Тема 5. Проблемне навчання як тип літературної освіти у ЗВО Тема 5 Проблемний тип навчання на заняттях з історії української літератури в ЗВО	Лекційне заняття (2 год.) Семінарське заняття (2 год.) Самостійна робота (2 год.)	Література: 1, 2, 3, 6 Інформаційні ресурси: 5, 7, 9, 20, 21	Розробити фрагмент семінарського заняття «Творчість письменників-шістдесятників», застосовуючи частково-пошуковий метод. Розробити 2-3 фрагменти	5	упродовженого семестру (другий періодичний контроль)

				із застосуванням різноманітних прийомів створення проблемних ситуацій		
4	Тема 6 Дидактичні засади кредитно-модульної системи навчання у вищих навчальних закладах	Самостійна робота (4 год.)	Література: 6, 9, 16, 22 Інформаційні ресурси: 5, 7, 9, 11,23	Провести порівняльний аналіз традиційної системи та модульного навчання, використовуючи літературу зі списку.		упродовж навчального семестру (другий періодичний контроль
4	Тема 7 Управління навчальною діяльністю та її методичне забезпечення в умовах кредитно-модульної системи навчання	Самостійна робота (4 год.)	Література: 1, 2, 3, 6 Інформаційні ресурси: 5, 7, 9, 11,23	Проаналізуйте освітню програму вашої спеціальності. Визначте її структуру		упродовж навчального семестру (другий періодичний контроль

(співвідношення освітніх і вибіркових компонентів).

БЛОК 3 ЗАГАЛЬНОМИСТЕЦЬКІ ЗАКОНИ ВИВЧЕННЯ ЛІТЕРАТУРНОГО ТВОРУ

2

Тема 6.Методологія і методика аналізу художнього твору у закладах вищої освіти

Лекційне заняття
(2 год.)

Література:
1, 2, 3, 6
Інформаційні ресурси:
12, 13, 14, 15.
19, 24,
статті: 1, 4

анотувати прочитану додаткову літературу

упродовж навчального семестру (другий періодичний контроль)

6

Тема 6..Методологія і методика аналізу та інтерпретації художнього тексту у вищому навчальному закладі

Семінарське заняття
(2 год.)

Самостійна робота
(4 год.)

Література:
1, 2, 3, 6
Інформаційні ресурси:
Інформаційні ресурси:
5, 7, 9, 11, 23
12, 13, 14, 15.
19, 24,
статті: 1, 4

Відповіді на питання, тестові завдання.

Розробити 2-3 фрагменти аналізу твору (вказати курс, тему, мету

5

упродовж сьомого навчального семестру (другий періодичний контроль)

заняття на
семінарськ
их
заняттях з
історії
української
літератури.

**БЛОК 4. МЕТОДИЧНА РОБОТА ВИКЛАДАЧА. ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

2

Тема 1
Поааудиторн
а робота з
історії світової
літератури

Самостійна робота
(2 год.)

Література:
1, 2, 3, 6
Інформаційні
ресурси:
5, 7, 9, 11,23

Відповіді
на
питання,
тестові
завдання

упродовж
навчально
го
семестру
(другий
періодичн
ий
контроль)

2

Тема 4.
Гурткові
форми
роботи

Самостійна робота
(2 год.)

Література:
1, 2, 3, 6
Інформаційні
ресурси:
3,23

Відповіді
на
питання,
тестові
завдання

упродовж
навчально
го
семестру
(другий
періодичн
ий
контроль)

6

Тема 6
Інновації в
гуманітарній
освіті

Лекційне заняття
(2 год.)

Література:
1, 2, 3, 6
14, 15, 17, 20, 21
Статті: 2, 9
Інформаційні

Написання
анотацій
до статей
методично

5

	Тема 7 Інноваційні педагогічні технології вивчення світової літератури в ЗВО	Семінарське заняття (2 год.) Самостійна робота (2 год.)	ресурси: :5, 7, 9, 11,23	го змісту. розміщених на сторінках журнальної періодики. Розробити семінарське заняття, застосовуючи елементи різних інноваційних технологій		упродовж навчального семестру (другий періодичний контроль	
--	--	--	-----------------------------	--	--	--	--

7.2. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ЛЕКЦІЙНИЙ БЛОК)

Тема лекції	Зміст лекції
Актуальні проблеми викладання світової літератури у вищій школі. Методика викладання світової літератури у ЗВО як наука і навчальна дисципліна.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Методика викладання світової літератури як наука. Об'єкт, предмет, зміст, структура курсу. 2. Джерела і чинники розвитку методики викладання світової літератури 3. Методи наукового дослідження в методиці викладання світової літератури 4. Філософське осмислення процесу навчання і виховання. 5. Зв'язки методики викладання світової літератури з іншими науками. 6. Історія розвитку методики викладання світової літератури.
Методи навчання світової літератури у	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття про методи. Їх загальнодидактичні основи і специфічні особливості.

ЗВО	<ol style="list-style-type: none"> 2. Проблема класифікації методів навчання. 3. Активні методи навчання: <ol style="list-style-type: none"> 3.1. Імітаційні методи навчання; 3.2. Ігрові імітаційні методи навчання; 3.3. Ділова гра, як метод активного навчання. 4. Дискусійні методи навчання. 5. Інтерактивні методи навчання
Форми вивчення української літератури у ЗВО	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття про форми. Їх загальнодидактичні основи і специфічні особливості. 2. Класифікація форм. 3. Лекція як форма: поняття, функції. Принципи. 4. Семінарське заняття. Технологія його проведення. 5. Самостійна робота як форма вивчення світової літератури. 6. Індивідуальні форми роботи.
Проблемне навчання як інноваційна технологія навчання у вищому навчальних закладах різних типів навчання.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність проблемного навчання. 2. Функції проблемного навчання на уроці літератури. 3. Проблемна ситуація на уроках літератури. <ol style="list-style-type: none"> а) ознаки проблемної ситуації; б) види проблемних ситуацій; в) проблемні запитання, завдання як засоби розв'язання навчальної проблеми. 4. Рівні проблемності на заняттях з історії літератури. 5. Основні методи проблемного навчання.
Методологія і методика аналізу художнього твору в закладах вищої освіти	<ol style="list-style-type: none"> 1. Концептуальні основи аналізу художнього тексту в школі. 2. Науковий аналіз художнього тексту. 3. Методи аналізу художнього тексту в сучасному літературознавстві. 4. Літературознавчі методи аналізу художнього твору.
Інноваційні технології в гуманітарній освіті.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття: «педагогічна технологія», «технологія навчання», «освітні технології» в науковій літературі. 2. Аналіз педагогічних інновацій на заняттях з історії літератури у виші.

	<ul style="list-style-type: none"> 3. Особливості особистісно-орієнтованої технології. 4. Об'єктивні умови впровадження інтегрованої системи навчання. 5. Сугестопедична технологія. 6. Модульно-розвивальна технологія. 7. Інформаційні технології.
--	---

7.3. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (СЕМІНАРСЬКІ ЗАНЯТТЯ)

Теми семінарських занять	Зміст семінарських занять
Зміст і побудова курсу методики викладання світової літератури в закладах вищої освіти	<ul style="list-style-type: none"> 1. Зміст і структура курсу «Методика викладання літератури у закладах вищої освіти». 2. Методи наукового дослідження: вивчення навчальної літератури з методики викладання літератури та суміжних дисциплін, спостереження за навчально-виховним процесом, вивчення й узагальнення передового досвіду, педагогічний експеримент тощо. Застосування статистичних методів обробки одержаних результатів. 3. Міжпредметні зв'язки світової літератури.
Методи навчання історії світової літератури у закладах вищої освіти	<ul style="list-style-type: none"> 1. Поняття про методи. Їх загальнодидактичні основи і специфічні особливості. 2. Проблема класифікації методів навчання. 3. Специфічні методи навчання літератури. 4. Активні методи навчання:

	<p>3.1. Імітаційні методи навчання; 3.2. Ігрові імітаційні методи навчання; 3.3. Ділова гра, як метод активного навчання. 4. Дискусійні методи навчання. 5. Інтерактивні методи. 6. Використання методів літературознавчого дослідження за заняттях з літератури</p>
<p>Методика проведення сучасних форм літератури в ЗВО</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Роль і місце лекції з літературознавчих дисциплін у вищій школі. 2. Основні вимоги до лекції. 3. Підготовка викладача та студентів до лекції. 4. Методика проведення лекцій зі світової літератури, методики навчання світової літератури. Особливості використання лектором засобів впливу на аудиторію. 5. Основні вимоги до семінарських занять із вступу до літературознавства, історії літератури. 6. Підготовка викладача та студентів до проведення семінарського заняття. 7. Методи перевірки знань, вмінь і навичок студентів на семінарському занятті із вступу до

	літературознавства, історії української літератури
Проблемний тип навчання на заняттях з історії світової літератури в ЗВО	<ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність проблемного навчання. 2. Функції проблемного навчання в процесі вивчення літератури. 3. Класифікація методів проблемного навчання за І. Лернером. 4. Метод випадків і ситуацій. 5. Пошукові методи навчання.
Методологія і методика аналізу та інтерпретації художнього тексту у закладах вищої освіти	<ol style="list-style-type: none"> 1. Літературознавча та методична концепції аналізу художнього тексту 2. Аспекти: аналіз художнього твору. 3. Принципи, шляхи аналізу художнього тексту. 4. Методологічні засади художнього тексту: <ol style="list-style-type: none"> а) цілісний шлях аналізу. б) пообразний шлях аналізу твору. в) проблемно-тематичний шлях аналізу твору. г) композиційний шлях аналізу художнього тексту. д) комплексний шлях аналізу. е) структурно-стильовий. є) компаративний шлях аналізу тексту.
Інноваційні педагогічні технології вивчення світової літератури в ЗВО	<ol style="list-style-type: none"> 1. Основні поняття: «педагогічна технологія», «освітні технології», «інноваційні технології». 2. Особливості особистісно-орієнтованої технології. 3. Діалог культур як методологія та форма сучасної освіти. 4. Ейдетика. Вивчення літератури за опорними схемами та образними асоціаціями.

	<p>5. Інтерактивні технології вивчення дисциплін гуманітарного циклу.</p> <p>5.1. Інтерактивні методи.</p> <p>5.2. Віртуальні та дистанційні форми.</p> <p>5.3. Метод проектів.</p> <p>5.4. Відео-, аудіопрезентація в системі літературної освіти у виші.</p>
Тема для самостійного опрацювання	Зміст теми
Предмет, зміст, структура курсу в професійній парадигмі викладача	<ol style="list-style-type: none"> 1. Методика викладання літератури у ЗВО як наука. 2. Психологічні основи методики літератури. 3. Предмет, об'єкт зміст, структура курсу в професійній парадигмі викладача. 4. Складові методики викладання історії літератури у ЗВО. 5. Особливості вивчення методики викладання літератури у ЗВО. 6. Міжпредметні зв'язки на лекційних, семінарських заняттях з історії літератури.
НОП у процесі вивчення літератури у ЗВО.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття «раціональна організація навчання». 2. Вимоги, яким має відповідати педагог. 3. Об'єктивні умови виявлення творчості викладача. 4. Професійні якості викладача.. 5. Місце у структурі діяльності педагога та добір методів і прийомів. 6. Значення мовлення в системі роботи вчителя.
Принципи викладання і структура літературної освіти.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Умови керування педагогічним процесом.

7.4 СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ТЕМИ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ)

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Умови моделювання навчального процесу. 3. Загально-дидактичні та специфічні принципи викладання літератури у ЗВО.
<p>Форми, методи та методичні прийоми викладання літератури.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Основні проблемно-пошукові методи у процесі вивчення літератури в ЗВО. 2. Структурні варіанти впровадження проблемно-пошукових методів на семінарських заняттях з літератури. 3. Сутність проблемного навчання. 4. Внесок Є.Пасічника в теорію проблемного навчання. 5. Типи проблемних запитань у літературній освіті. 6. Функції проблемного навчання на заняттях з літератури. 7. Умови створення проблемної ситуації на семінарському занятті з літератури.
<p>Методика проведення навчальних занять з літератури</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Вимоги до впровадження інноваційних форм лекцій. 2. Організація індивідуальної роботи здобувачів вищої освіти при конспектуванні лекцій. 3. Традиційні та інноваційні форми лекцій. 4. Специфіка і призначення семінарів з літератури.
<p>Методологія і методика аналізу художнього твору в ЗВО.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Шляхи аналізу художнього тексту. 2. Вимоги, які передбачають проведення аналізу епічного твору. 3. Принципи аналізу художнього твору.

	<ol style="list-style-type: none"> 4. Своєрідність мовної структури тексту. 5. Римо-ритмічна організація ліричного тексту. 6. Роль компаративного аналізу в системі вивчення перекладних творів.
Позакласна й позааудиторна робота з літератури	<ol style="list-style-type: none"> 1. Роль і місцен наукових, проблемно-пошукових гуртків з зарубіжної літератури у закладах вищої освіти. 2. Мета та завдання гурткової роботи. 3. Основні форми та види гурткової роботи. 4. Напрями діяльності гуртків.
Інноваційні технології в гуманітарній освіті.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття: «педагогічна технологія», «технологія навчання», «освітні технології» в науковій літературі. 2. Особливості особистісно-орієнтованої технології. 3. Аналіз педагогічних інновацій на заняттях з літератури в закладах вищої освіти. 4. Об'єктивні умови впровадження інтегрованої системи навчання.
Форми самостійної роботи здобувачів вищої освіти.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості роботи студентів з довідковою літературою та періодичною пресою. 2. Форми інформаційно-бібліографічної роботи. 3. Форми перевірки самостійної роботи. 4. Пошуково-дослідницька робота студентів. 5. Шляхи вдосконалення активізації самостійної роботи здобувачів вищої освіти. Мета і зміст виробничої

8. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ

Загальна система оцінювання курсу

За семестр з освітнього компонента «Методика викладання світової літератури у закладах вищої освіти» проводяться два періодичні контролю (ПКР), результати яких є складником результатів контрольних точок першої (КТ1) і другої (КТ2). Результати контрольної точки (КТ) є сумою поточного (ПК) і періодичного контролю (ПКР): $КТ = ПК + ПКР$. Максимальна кількість балів за контрольну точку (КТ) складає 50 балів. Максимальна кількість балів за періодичний контроль (ПКР) становить 60 % від максимальної кількості балів за контрольну точку (КТ), тобто 30 балів. А 40 % балів, тобто решта балів контрольної точки, є бали за поточний контроль, а саме 20 балів. Результати поточного контролю обчислюються як середньозважена оцінок ($X_{ср}$) за діяльність студента на практичних (семінарських) заняттях, що входять в число певної контрольної точки. Для трансферу середньозваженої оцінки ($X_{ср}$) в бали, що входять до 40 % балів контрольної точки (КТ), треба скористатися формулою: $ПК = (X_{ср}) * 20 / 5$. Таким чином, якщо за поточний контроль (ПК) видів діяльності студента на всіх заняттях $X_{ср} = 4.1$ бали, які були до періодичного контролю (ПКР), то їх перерахування на 20 балів здійснюється так: $ПК = 4.1 * 20 / 5 = 4.1 * 4 = 16.4 // 16$ (балів). За періодичний контроль (ПКР) студентом отримано 30 балів. Тоді за контрольну точку (КТ) буде отримано $КТ = ПК + ПКР = 16 + 30 = 46$ (балів).

Здобувач вищої освіти має право на підвищення результату тільки одного періодичного контролю (ПКР) протягом двох тижнів після його складання у випадку отримання незадовільної оцінки. Якщо підсумковим контролем вивчення вибіркового освітнього компонента є диференційований або недиференційований залік, то набраних таким чином 60 і більше балів

	<p>достатньо для його зарахування.</p> <p>Якщо підсумковим контролем є екзамен, на його складання надається 100 балів за виконання тестів (або задач чи завдань іншого виду). Загальний рейтинг з дисципліни (ЗР) складається з суми балів (Е), отриманих на екзамені, і підсумкової оцінки (ПО) та ділиться навпіл. $ZP = (ПО + E) / 2$</p>
<p>Семінарські заняття</p>	<p>«5» – здобувач вищої освіти в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі розрахункові / тестові завдання. Здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.</p> <p>«4» – здобувач вищої освіти достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість розрахункових / тестових завдань. Здобувач вищої освіти здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, у яких можуть бути окремі несуттєві помилки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.</p> <p>«3» – здобувач вищої освіти в цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових розрахунків, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину розрахункових / тестових завдань. Має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків.</p> <p>«2» – здобувач вищої освіти не в повному обсязі володіє навчальним</p>

	<i>матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових розрахунків, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Правильно вирішив окремі розрахункові / тестові завдання. Безсистемно відділяє випадкові ознаки вивченого; не вміє зробити найпростіші операції аналізу і синтезу; робити узагальнення, висновки.</i>
Умови допуску до підсумкового контролю	<i>Здобувач вищої освіти, який навчається стабільно на «відмінні» оцінки і саме такі оцінки має за періодичні контролю, накопичує впродовж вивчення навчального курсу 90 і більше балів, має право не складати екзамен з даного освітнього компонента. Здобувач вищої освіти зобов'язаний відпрацювати всі пропущені семінарські заняття протягом двох тижнів. Невідпрацьовані заняття (невиконання навчального плану) є підставою для недопущення здобувача вищої освіти до підсумкового контролю.</i>

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

1. Єгорова Ю.М., Копейцева Л.П. Навчально-методичний посібник «Методика викладання світової літератури у вищих навчальних закладах» : навчально-методичний посібник. Мелітополь : Вид-во МДПУ імені Богдана Хмельницького, 2016. 348 с.
2. Мацевко-Бекерська Л. Методика викладання світової літератури. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2011. 320 с.
3. Мірошніченко Л.Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах. К.: Ленвіт, 2000. 240. [підручник для студентів-філологів]
<http://194.44.152.155/elib/local/sk721423.pdf>
4. Наукові основи методики викладання літератури [Навчально-методичний посібник] / За редакцією Н.Й.Волошиної. К.: Ленвіт, 2002. 344 с.
5. Токмань Г. Методика навчання української і зарубіжної літератури: самостійна робота студента. Київ : Міленіум, 2019. 110 с. URL: <http://ephsheir.phdpu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/>
6. Штейнбук Ф.М. Методика викладання зарубіжної літератури у школі. [Навчальний посібник]. К.: Кондор, 2007. 316 с.
http://library.udpu.org.ua/library_files/437729.pdf

ДОПОМІЖНА ЛІТЕРАТУРА

1. Бабенко В. Порівняльний аналіз оригіналу й перекладу під час вивчення зарубіжної літератури. Всесвітня література в середніх навчальних закладах України. 2005. № 6. С. 39–42.

2. Браже Т. Целостное изучение эпического произведения: пособие для учителя. СПб : Глагол, 2000. 271 с.
3. Волинець І. Позакласна робота з літературного краєзнавства в курсі світової літератури. URL: https://www.narodnaosvita.kiev.ua/Narodna_osvita/vupysku/14/statti/volinec.htm
4. Волинець І. Методичні аспекти вивчення літературного краєзнавства у профільній школі. URL: https://www.narodnaosvita.kiev.ua/Narodna_osvita/vupysku/11/statti/volinec.htm
5. Волинець І. Організація вивчення літературного краєзнавства на уроках зарубіжної літератури. *Всесвітня література в середніх навчальних закладах України*. 2008. № 1. С. 8–14.
6. Галенко А. Культурологічна компетентність у структурі професійних компетентностей студентів філологічних спеціальностей. *Науковий вісник Донбасу*. 2012. № 4. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvd_2012_4_25
7. Гузь О. До опанування засад методики навчального діалогу та особливостей структури сучасного уроку літератури. *Зарубіжна література в навчальних закладах*. 2006. № 11–12.
8. Дем'яненко О. Система творчих завдань у процесі навчання зарубіжної літератури (5-8 класи) : науково-методичний посібник. Біла Церква : КОПОПК, 2009. 173 с. URL: http://rep.btsau.edu.ua/bitstream/BNAU/2191/1/Systema_tvorchih_z.pdf
9. Ісаєва О. Матеріали з методики викладання зарубіжної літератури. URL: <http://www.isaieva.kiev.ua/student-us.html>
10. Ісаєва О. Організація та розвиток читачької діяльності школярів при вивченні зарубіжної літератури. Київ : Ленвіт, 2000. 184 с.
11. Клименко Ж. Міжсеміотичний переклад як засіб поглибленого вивчення художнього твору: методичні рекомендації щодо використання рязків такого перекладу. *Всесвітня література в середніх навчальних закладах України*. 2007. № 3. С. 6–8.
12. Клименко Ж. Порівняння оригіналу й перекладу в процесі вивчення зарубіжної літератури в старших класах. *Всесвітня література в середніх навчальних закладах України*. 2004. № 6. С. 16–20.
13. Клименко Ж. Розкриття значення перекладної літератури як важливого чинника формування української нації. *Всесвітня література в середніх навчальних закладах України*. 2006. № 6. С. 36–39.
14. Клименко Ж. Теорія і технологія вивчення перекладних художніх творів у старших класах загальноосвітньої школи. Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2006. - 340 с. URL: <http://nashaucheba.ru/v>
15. Клименко Ж. Шкільний курс «Зарубіжна література» як чинник формування української ідентичності учнів. *Актуальні проблеми професійної підготовки студентів-філологів до роботи в сучасному освітньому просторі* : збірник статей. Івано-Франківськ : Симфонія форте, 2017. Вип. 1. 37–49. URL: <http://194.44.152.155/files/zbirnyky/>
16. Коломієць Н., Яременко Н. Культурологічна компетенція в контексті фахової підготовки вчителя зарубіжної літератури. *Наукові записки*. Серія : Філологічні науки. Кропивницький, 2020. Вип. 187. С. 665–670. URL: https://www.cuspu.edu.ua/images/nauk_zapiski/filology/Issue_187_FN.pdf
17. Костюк О.М. Методичні засади індивідуалізації викладання зарубіжної літератури // *Всесвітня література в середніх навчальних закладах України*. 2000. № 5. С. 2

18. Куцевол О. Метод навчання на уроках зарубіжної літератури в середніх класах. Всесвітня література та культура в середніх навчальних закладах України. 2001. № 12. С. 2–11.
19. Небеленчук І. Елементи компаративного аналізу у шкільному вивченні як засіб формування навчально-дослідницьких умінь школярів. *Освітній інтернет-навігатор*. URL:
20. Небеленчук І. Мультимедійний супровід уроків літератури. *Технологія фахової майстерності: електронні освітні ресурси та технології*. 2015. URL: <http://timso.koippo.kr.ua/hmural1/multymedijnyj-suprovid-urokiv-literatury/comment-page-1/>
21. Онкович Г. В. Медіаосвітні технології компетентнісний підхід. *Реалізація європейського досвіду компетентнісного підходу у вищій школі України* : матеріали методологічного семінару. Київ : Педагогічна думка, 2009. С. 206–217.
22. Освіта. Стратегія України 2030. Київ, 2019. 35 с. URL: https://www.slideshare.net/UIFuture/2030-148758034?fbclid=IwAR138DX6IK6RES3E9cjOZcWVGzwnsnaseckjxAhBWN0Ye9jBH_p6PJad8
23. Семенов О. Організація науково-дослідної роботи студентів філологічних факультетів педагогічних університетів [Навчально-методичний посібник]. К. Глухів: РВВ ГДПУ, 2002. 96 с.
24. Ситченко А. Л. Навчально-технологічна концепція літературного аналізу : [моногр]. Миколаїв. держ. ун-т ім. В. О. Сухомлинського. К. : Ленвіт, 2004. 304 с.
25. Сізіх Н.В., Добржанська О.Л. Комп'ютерні технології тестування знань у Європі. К.: ІМВ, 1999. 102 с.
26. Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development. URL: <https://sustainabledevelopment.un.org/post2015/transformingourworld>

Статті

1. Бакула Б. Кілька міркувань на тему інтегральної компаративістики: Порівняльне літературознавство // *Слово і час*. 2001. №3. С. 50-58.
2. Василенко М.Д. Визначення інновацій та інноваційної діяльності в стратегії освіти і науки України // *Проблеми освіти: Наук.-метод.зб./ Кол.авт .К.: Наук.-метод.центр вищої освіти, 2003. Вип.31.С.3-11.*
3. Волошина Н. Й. Технологія вивчення літератури в умовах оновлення змісту освіти // *Технології неперервної освіти: проблеми, досвід, перспективи розвитку: Збірник статей Всеукраїнської науково-практичної конференції*. Миколаїв: МФНаУКМА, 2002. С. 242— 245.
4. Горб О., Вершина Л. Вивчаючи - порівнюючи: З досвіду проведення компаративного аналізу // *Укр. мова і літ. в середніх школах, ліцеях, колегіумах*. 2000. №1.-С.177-179.
5. Дзюба І. Чи усвідомлюємо національну культуру як цілісність? // *З криниці літ: тритомовик*. К.:Обереги: Гелікон, 2001 (сер.«Укр..модернал-ра»). Т.2. С. 578–595.

6. Жалдак М.І. Професійна діяльність та інформаційні технології // *Освіта*. 2004.№14. С. 22–27.
7. Крупа М. Відбір художнього твору для лінгвоаналізу // *Дивослово*.2011. №7. С18-22.
8. Папуша І. До методології літературознавчої компаративістики // *Слово і час*.2002.№3. С.58-67.
9. Ситченко А. Про педагогічні технології на уроках української літератури // *Дивослово*.-2001 .-№ 10.-С. 19-22.
- 10.ТокманьГ.Методологічні засади екзистенціально-діалогічного викладання словесності // *Укр.мова і література в школі* 2004.№1.С.43-45.
- 11.Цехмістрова Г.С. На рівні міжнародних вимог. Освітні інновації у вищих навчальних закладах / // *Гуманітарні науки*.2013.№2.С.32-39.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Бібліотека світової літератури (оригінали та переклади): <http://ae-lib.narod.ru>
2. Електронна бібліотека «Джерело»: <http://ukrlib.com>
3. Бібліотека українського центру: <http://ukrcenter.com>
4. Національна бібліотека України для дітей з віртуальною бібліографічною довідкою: <http://chl.kiev.ua>
5. www.nbuv.gov.ua – Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського;
6. Офіційний сайт МДПУ;
7. Офіційний сайт філологічного факультету;
8. Бібліотека імені М. Лермонтова;
9. Бібліотека Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького;
10. Бібліотека кафедри української і зарубіжної літератури;
11. Інтернет-ресурси.
  - Барахович І.І. Формирование коммуникативной компетентности будущего учителя// Всероссийский августовский Интернет-педсовет-2017 <http://pedsovet.alledu.ru>
  - Гондюл В.П. Методика викладання у вищійшкoлі. Матеріали до курсу лекцій / Електронний варіант. К.: ІМВ КНУТШ, 2000. <http://mi.iir.kiev.ua/progsubj/opp/index.html>
  - Ланин Б.А. Интеграция Интернета в литературное образование. <http://www.ioso.ru/ts/s010608/lanin.htm>
  - Шадріна Л.І. О гуманитаризации филологического образования в русле национальной идеи и профессиональной подготовки. <http://www.ostu.ru/conf/soc2002/papers/shadrina.htm>
  - Барчук В. С. Майстерність вчителя. Стаття-роздум [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://osvita.ua/school/lessons_summary/edu_technology/30682/

- Химера Н.В. Сущность педагогического мастерства учителя зарубежной литературы [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://narodnaosvita.kiev.ua/Narodna_osvita/vupysku/4/statti/4himera/4himera.htm
- Програма з зарубіжної літератури 5-12 класи / За ред. Д. С. Наливайко. К., 2005, або [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://svitova-litera.at.ua/board/dokumenti_mon/programa_quot_zarubizhna_literatura_5_12_klasi_quot/2-1-0-8

Назва освітнього компоненту	Методика викладання світової літератури, англійської мови, теорії та практики перекладу у закладах вищої освіти. Модуль 3. Методика викладання англійської мови у закладах вищої освіти
Викладач	Галина Василівна Матюха
Профайл викладача	http://filolog.mdpu.org.ua/kafedra-metodyky-vykladannya-germanskyh-mov/sklad-kafedry-metodyky-vykladannya-germanskyh-mov/matyuha-galina-vasilivna/
Контактний тел.	Галина Василівна: 096-794-70-18;
Е-mail:	Галина Василівна: galinamatyukha61@gmail.com ;
Сторінка курсу в ЦОДТ МДПУ ім. Б.Хмельницького	http://www.dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=3319

Консультації	<i>Очні консультації:</i> згідно графіку роботи кафедри методики викладання германських мов <i>Онлайн-консультації:</i> Іззастосуваннямелектронноїпошти: galinamatyukha61@gmail.com
--------------	--

1. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

Освітній компонент (ОК) «Методика викладання англійської мови у закладах вищої освіти» дозволяє студентам оволодіти додатковими фаховими компетентностями при засвоєнні циклу дисциплін професійної підготовки. Завданням ОК є розкрити студентам сутність курсу, його значущість для майбутніх викладачів-філологів. Зокрема, з'ясувати особливості навчання іноземної мови у закладі вищої освіти, в тому числі навчання іноземних мов здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами, дослідити інноваційні методи і прийоми навчання здобувачів вищої освіти іноземної мови, проаналізувати наукові дослідження з навчання здобувачів вищої освіти англійської мови, переконати в необхідності навчатися впродовж життя. Розвивати рефлексію, творчість, критичне мислення, естетичні смаки здобувачів.

2. МЕТА ТА ЦІЛІ КУРСУ

Метою дисципліни є формування творчої особистості викладача англійської мови, підготовка до здійснення професійної діяльності, отримання міцної теоретичної і практичної бази знань щодо цілей, змісту, методів і засобів навчання, а також способів навчання та виховання на матеріалі цієї іноземної мови, сприяння більш досконалій підготовці здобувачів вищої освіти до реалізації основних професійних функцій викладача іноземної мови в закладі вищої освіти.

3. ФОРМАТ КУРСУ

Очний (offline) у вигляді лекцій і практичних занять.

Змішаний (blended) через систему Центру освітніх дистанційних технологій МДПУ ім. Б.Хмельницького.

4. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКІ НАБУВАЮТЬСЯ ПІД ЧАС ОПАНУВАННЯ КУРСОМ

Інтегральна компетентність

ІК13 Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК3 Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК4 Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК5 Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК6 Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК7 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК8 Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК9 Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК11 Здатність проведення досліджень на належному рівні.

ЗК12 Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Фахові компетентності спеціальності (ФК)

ФК3 Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.

ФК5 Усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для досліджень та/або інноваційних розробок у галузі германської філології, презентації їх результатів професійній спільноті та захисту інтелектуальної власності на результати досліджень та інновацій.

ФК6 Здатність застосовувати поглиблені знання з германської філології для вирішення професійних завдань.

ФК9 Здатність ефективно й компетентно брати участь у різних формах наукової комунікації (конференції, круглі столи, дискусії, наукові публікації) в галузі германської філології.

ФК 10. Здатність реалізовувати сучасні підходи до організації та здійснення освітнього процесу згідно з вимогами дидактики сучасної школи, а також відповідно до норм безпеки життєдіяльності і праці.

ФК 11. Здатність забезпечувати діалог культур у процесі вивчення іноземних мов та зарубіжної літератури, створювати умови для міжкультурної комунікації.

ФК 12. Здатність до критичного аналізу, діагностики та корекції власної педагогічної діяльності з метою підвищення ефективності освітнього процесу.

ФК13 Здатність цілевизначення, планування освітнього процесу та прогнозування його наслідків і результатів; уміння і здатність до прийняття обґрунтованих рішень.

Програмні результати навчання

ПРН1. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.

ПРН 3. Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в галузі германської філології.

ПРН 4. Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.

ПРН 11. Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.

ПРН 12. Дотримуватися правил академічної доброчесності.

ПРН 13. Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцем, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються.

ПРН 17. Планувати, організовувати, здійснювати і презентувати дослідження та/або інноваційні розробки в галузі германської філології.

6. ОБСЯГ КУРСУ

Група	Вид заняття	Кількість кредитів	лекції	практичні заняття	самостійна робота
M411-Ф	Кількість годин-75годин	2,5	18	18	39

7. ОЗНАКИ КУРСУ

Рік викладання	Семестр	Спеціальність	Курс, (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
2021-2022	2	Спеціальність <i>035 «Філологія»</i> спеціалізація <i>035.041</i> <i>Германські мови та літератури</i>	M411-Ф – 1-й	Нормативний

		(переклад включно), перша – англійська		
--	--	---	--	--

8. ТЕХНІЧНЕ Й ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ /ОБЛАДНАННЯ

Використання презентацій, служб і ресурсів Інтернету, впровадження дистанційного навчання; проведення вебінарів, аналіз підручників для навчання іноземних мов; розробка планів-конспектів занять з іноземної мови за чинними підручниками для вищої школи, сучасні підходи до контролю рівня сформованості професійної компетентності, використання методичного портфолію – засобу, що дозволяє здобувачам вищої освіти вести облік досвіду оволодіння професійними навичками і вміннями викладання іноземної мови та міжкультурного спілкування, ставити особисті цілі навчання, здійснювати самооцінювання власних досягнень.

9. ПОЛІТИКИ КУРСУ

Політика академічної поведінки та етики:

- Не пропускати та не запізнюватися на заняття за розкладом;
- Вчасно виконувати завдання семінарів та питань самостійної роботи;
- Вчасно та самостійно виконувати контрольні-модульні завдання
- Дотримуватись правил і норм академічної доброчесності під час написання модульних завдань, практичних розробок, написання тез і статей з методики викладання іноземної мови.

10. СХЕМА КУРСУ (ЗАГАЛЬНА)

Дисципліна «Методика викладання англійської мови у закладах вищої освіти»

M411-ф

Кількість годин	Тема	Форма діяльності (заняття, кількість годин)	Література	Завдання	Вага оцінки	Термін виконання
БЛОК I. Методика викладання іноземної мови і світової літератури у вищій школі як наука, її структурні компоненти та сучасні тенденції її розвитку.						

9	<p>ТЕМА 1.Пріоритетні напрями державної політики щодо розвитку вищої іншомовної освіти в Україні. Принципи вищої освіти України. Сучасні методичні тенденції щодо організації викладання англійської мови у вищій школі.</p>	<p>Лекція (2год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (5 год.)</p>	<p>Основна: 1,3,4 Допоміжна: 1,2,4</p>			<p>впродовж другого навчального семестру (перший періодичний контроль)</p>
9	<p>ТЕМА 2.Сучасні концепції викладання іноземних мов у вітчизняній і зарубіжній методиці.Поняття і види педагогічних концепцій навчання іноземної мови, аналіз сучасних педагогічних концепцій. Концепція літературної освіти в Україні.</p>	<p>Лекція (2 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (5 год.)</p>	<p>Основна: 1,2, 3,6 Допоміжна: 1,2,4</p>			<p>впродовж другого навчального семестру (перший періодичний контроль)</p>
8	<p>ТЕМА 3.Методика викладання іноземних мов і світової літератури як наука. Завдання методики викладання іноземних мов і світової літератури у вищій школі. Предмет та об'єкт дослідження методики викладання. Вимоги до кваліфікації викладача</p>	<p>Лекція (2 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (4 год.)</p>	<p>Основна: 1,3,4-7 Допоміжна: 1,2,4,7,8</p>			<p>впродовж другого навчального семестру (перший періодичний контроль)</p>

	іноземної мови і світової літератури вищого навчального закладу. Сучасний стан викладання іноземної мови і світової літератури. Аналіз чинних програм викладання іноземних мов і світової літератури у вищих навчальних закладах. Специфічні методи дослідження в галузі викладання іноземної мови і світової літератури у вищих навчальних закладах.					
10	<p>ТЕМА 4.Організація процесу викладання іноземної мови у вищому навчальному закладі.</p> <p>Організаційно-методичне забезпечення навчального процесу. Принципи організації навчально-виховного процесу з іноземних мов для студентів вищих навчальних закладів. Навчальна, методична, наукова, виховна та організаційна робота викладача іноземної мови і світової літератури.</p> <p>Організація контролю навчальних досягнень студентів з іноземної мови і світової літератури. Методика оцінювання знань, умінь і навичок. Етапи, види і форми контролю знань, навичок і умінь в процесі викладання іноземної мови і світової літератури у вищому навчальному закладі. ІКТ в</p>	<p>Лекція (2 год.)</p> <p>Практичне заняття (2 год.)</p> <p>Самостійна робота (6 год.)</p>	<p>Основна: 1,3,4,6</p> <p>Допоміжна: 3,4,6,7,8</p>			впродовж другого навчального семестру (перший періодичний контроль)

	іншомовному освітньому процесі, методика використання ІКТ.					
БЛОК II. Шляхи інтенсифікації навчального процесу						
10	ТЕМА 5.Еволюція методів навчання іноземної мови і світової літератури у вищій школі. Становлення і розвиток дидактичних засад викладання іноземних мов у другій половині ХХ і у ХХІ століттях. Зарубіжні методи викладання іноземної мови і світової літератури у вищій школі. Сучасні вітчизняні підходи до викладання іноземної мови і світової літератури у вищій школі. Інноваційні технології розвитку іншомовних умінь високого рівня у вищій школі. Практичне застосування сучасних освітніх технологій розвитку іншомовних навичок і умінь високого рівня у вищій школі.	Лекція (2 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (6 год.)	Основна: 1,3,4 Допоміжна: 2,7,8			впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)
8	ТЕМА 6.Методика читання лекцій з теоретичних курсів вивчення іноземної мови і світової літератури у вищому	Лекція (2 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (4год.)	Основна: 1,3,4,5 Допоміжна: 1,			впродовж другого навчального семестру (другий

	<p>навчальному закладі. Лекція як організаційна форма навчання студентів вищих навчальних закладів. Роль, місце і значення лекції у вищій школі. Зміст і структура лекції.</p>					періодичний контроль)
7	<p>ТЕМА 7.Практичне заняття як основна форма навчально-виховного процесу з іноземної мови уВНЗта вимоги щодо його організації і проведення. Дидактичні основи управління творчою мовленнєвою діяльністю студентів на практичних заняттях. Методика проведення практичних і семінарських занять з іноземної мови і світової літератури. Методи, форми і засоби управління творчою мовленнєвою діяльністю студентів на практичних заняттях. Технології інклюзивної освіти.</p>	<p>Лекція (2 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (3 год.)</p>	<p>Основна: 1,3,4,5 Допоміжна: 3,4,6,7,8</p>			впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)
7	<p>ТЕМА 8.Організація самостійної роботи з іноземної мови і світової літератури у вищій школі.Види і форми самостійної роботи з іноземної мови і світової літератури у вищій школі. Організація наукової роботи студентів з іноземної мови та світової літератури у вищому навчальному закладі. Методика організації курсового й дипломного</p>	<p>Лекція (2 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (3 год.)</p>	<p>Основна: 1,3,4,5 Допоміжна: 4</p>			впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)

	проектування з іноземної мови і світової літератури як виду індивідуальної роботи студентів.					
7	ТЕМА9.Організація виховної роботи студентів з іноземної мови та світової літератури у вищому навчальному закладі. Зміст, види і форми виховної роботи з іноземної мови та світової літератури у вищій школі.	Лекція (2 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (3 год.)	Основна: 1,3,4,5 Допоміжна: 2,8			впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)

10.1. СХЕМА КУРСУ (ЛЕКЦІЙНИЙ БЛОК)

Дисципліна «Методика викладання англійської мови у закладах вищої освіти»

Тема лекції	Зміст лекції
ТЕМА 1.Пріоритетні напрями державної політики щодо розвитку вищої іншомовної освіти в Україні.	Принципи вищої освіти України. Сучасні методичні тенденції щодо організації викладання англійської мови у вищій школі.
ТЕМА 2.Сучасні концепції викладання іноземних мов у вітчизняній і зарубіжній методиці.	Поняття і види педагогічних концепцій навчання іноземної мови, аналіз сучасних педагогічних концепцій.
ТЕМА 3.Методика викладання іноземних мов і світової літератури як наука.	Сучасний стан викладання іноземної мови і світової літератури. Аналіз чинних програм викладання іноземних мов і світової літератури у вищих навчальних закладах. Специфічні методи дослідження в галузі викладання іноземної мови і світової літератури у вищих навчальних закладах.

ТЕМА 4.Організація процесу викладання іноземної мови у вищому навчальному закладі.	Організаційно-методичне забезпечення освітнього процесу. Принципи організації навчально-виховного процесу з іноземних мов для студентів вищих навчальних закладів. Навчальна, методична, наукова, виховна та організаційна робота викладача іноземної мови і світової літератури.
ТЕМА 5.Еволюція методів навчання іноземної мови у вищій школі.	Зарубіжні методи викладання іноземної мови у вищій школі. Сучасні вітчизняні підходи до викладання іноземної мови і світової літератури у вищій школі. Інноваційні технології розвитку іншомовних умінь високого рівня у вищій школі. Практичне застосування сучасних освітніх технологій розвитку іншомовних навичок і умінь високого рівня у вищій школі.
ТЕМА 6.Методика читання лекцій з теоретичних курсів вивчення іноземної мови і світової літератури у вищому навчальному закладі.	Лекція як організаційна форма навчання студентів вищих навчальних закладів. Роль, місце і значення лекції у вищій школі. Зміст і структура лекції.
ТЕМА 7.Практичнезаняття як основна форма навчально-виховногопроцесу з іноземноїмови у ВНЗ та вимоги щодо його організації і проведення.	Дидактичні основи управління творчою мовленнєвою діяльністю здобувачів вищої освіти на практичних заняттях. Методика проведення практичних і семінарських занять з іноземної мови.
ТЕМА 8.Організація самостійної роботи з іноземної мови і світової літератури у вищій школі.	Організація наукової роботи студентів з іноземної мови у вищому навчальному закладі. Методика організації курсового й дипломного проектування з іноземної мови як виду індивідуальної роботи студентів.
ТЕМА9.Організація виховної роботи студентів з іноземної мови у вищому навчальному закладі.	Методика проведення виховної роботи з іноземних мов у ЗВО.

10.2. СХЕМА КУРСУ (ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ)

Дисципліна «Методика викладанняанглійськоїмови у закладах вищоїосвіти»

Тема практичного заняття	Зміст практичного заняття
Тема 1.Пріоритетні напрями державної політики щодо розвитку вищої іншомовної освіти в Україні	1. Принципи вищої освіти України. 2. Сучасні методичні тенденції щодо організації викладання англійської мови у вищій школі. 3.Сучасні вітчизняні та зарубіжні методичні тенденції щодо організації викладання англійської мови у вищій школі; 4.Державна національна програма «Освіта» 5.Система оцінювання у вищій школі
Тема 2.Сучасні концепції викладання іноземних мов у вітчизняній і зарубіжній методиці.	1. Поняття і види педагогічних концепцій навчання іноземної мови, 2. Ааліз сучасних педагогічних концепцій. 3. Формування компетентностей та їх компонентів, які передбачено Концепцією викладання іноземних мов в Українських закладах вищої освіти; 4. Сучасні педагогічні концепції з іншомовної освіти;
ТЕМА 3.Методика викладання іноземних мов як наука.	1.Сучасний стан викладання іноземної мови. 2. Аналіз чинних програм викладання іноземних мов у вищих навчальних закладах. 3. Специфічні методи дослідження в галузі викладання іноземної мови у вищих навчальних закладах.
Тема 4.Організація процесу викладання іноземної мови у вищому навчальному закладі.	1. Організаційно-методичне забезпечення освітнього процесу. 2. Принципи організації освітнього процесу з іноземних мов для здобувачів вищої освіти. 3.Навчальна, методична, наукова, виховна та організаційна робота викладача іноземної мови. 4. Складання індивідуального плану викладача іноземних мов, планування методична, наукова, виховна та організаційна робота викладача іноземної мови.

<p>Тема 5. Еволюція методів навчання іноземної мови у вищій школі.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1.Зарубіжні методи викладання іноземної мови у вищій школі. 2. Сучасні вітчизняні підходи до викладання іноземної мови у вищій школі. 3. Інноваційні технології розвитку іншомовних умінь високого рівня у вищій школі. 4. Практичне застосування сучасних освітніх технологій розвитку іншомовних навичок і умінь високого рівня у вищій школі. 5. Розробка фрагментів занять з використанням сучасних освітніх технологій розвитку іншомовних навичок і умінь високого рівня у вищій школі
<p>Тема 6.Методика читання лекцій з теоретичних курсів вивчення іноземної мови у вищому навчальному закладі:</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1.Лекція як організаційна форма навчання студентів вищих навчальних закладів. 2.Роль, місце і значення лекції у вищій школі. 3.Зміст і структура лекції. 4. Розробка лекцій з теоретичних курсів іноземних мов.
<p>Тема 7.Практичне заняття як основна форма навчально-виховного процесу з іноземної мови у ВНЗ та вимоги щодо його організації і проведення.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Дидактичні основи управління творчою мовленнєвою діяльністю здобувачів вищої освіти на практичних заняттях. 2.Методика проведення практичних і семінарських занять з іноземної мови. 3.Розробка фрагментів занять з іноземних мов.
<p>ТЕМА 8.Організація самостійної роботи з іноземної мови у вищій школі.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1.Організація наукової роботи студентів з іноземної мови у вищому навчальному закладі. 2.Методика організації курсового й дипломного проектування з іноземної мови як виду індивідуальної роботи студентів. 3. Розробка завдань з самостійної роботи з іноземних мов.
<p>Тема 9. Організація виховної роботи студентів з іноземної мови:</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1.Методика проведення виховної роботи з іноземних мов у ЗВО. 2. Розробка сценаріїв виховних заходів з іноземних мов.

10.3. СХЕМА КУРСУ (САМОСТІЙНА РОБОТА)
Дисципліна «Методика викладання англійської мови у закладах вищої освіти»

Тема для самостійного опрацювання	Зміст теми
1. Пріоритетні напрями державної політики щодо розвитку вищої іншомовної освіти в Україні	Принципи викладання іноземних мов у закладах вищої освіти України.
2. Сучасні концепції викладання іноземних мов у вітчизняній і зарубіжній методиці.	Порівняльний аналіз сучасних вітчизняних і зарубіжних концепцій навчання іноземних мов.
3. Методика викладання іноземних мов як наука.	Завдання методики викладання іноземних мов і світової літератури у вищій школі. Предмет та об'єкт дослідження методики викладання. Вимоги до кваліфікації викладача іноземної мови і світової літератури вищого навчального закладу.
4. Організація процесу викладання іноземної мови у вищому навчальному закладі.	Організація контролю навчальних досягнень студентів з іноземної мови і світової літератури. Методика оцінювання знань, умінь і навичок. Етапи, види і форми контролю знань, навичок і умінь в процесі викладання іноземної мови і світової літератури у вищому навчальному закладі. ІКТ в іншомовному освітньому процесі, методика використання ІКТ.
5. Еволюція методів навчання іноземної мови у вищій школі.	Становлення і розвиток дидактичних засад викладання іноземних мов у другій половині ХХ і у ХХІ століттях.
6. Методика читання лекцій з теоретичних курсів вивчення іноземної мови у вищому навчальному закладі.	Види і форми проведення лекцій.

7 . Практичне заняття як основна форма навчально-виховного процесу з іноземної мови у ВНЗ та вимоги щодо його організації і проведення.	Методи, форми і засоби управління творчою мовленнєвою діяльністю здобувачів вищої освіти на практичних заняттях. Технології інклюзивної освіти
8. Організація самостійної роботи з іноземної мови у вищій школі.	Види і форми самостійної роботи з іноземної мови і світової літератури у вищій школі.
9. Організація виховної роботи студентів з іноземної мови у вищому навчальному закладі.	Зміст, види і форми виховної роботи з іноземної мови у вищій школі.

11. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ

Загальна система оцінювання курсу	<p>За семестр з курсу дисципліни проводяться два періодичні контролю (ПКР), результати яких є складником результатів контрольних точок першої (КТ1) і другої (КТ2). Результати контрольної точки (КТ) є сумою поточного (ПК) і періодичного контролю (ПКР): $КТ = ПК + ПКР$. Максимальна кількість балів за контрольну точку (КТ) складає 50 балів. Максимальна кількість балів за періодичний контроль (ПКР) становить 60 % від максимальної кількості балів за контрольну точку (КТ), тобто 30 балів. А 40 % балів, тобто решта балів контрольної точки, є бали за поточний контроль, а саме 20 балів. Результати поточного контролю обчислюються як середньозважена оцінок ($X_{ср}$) за діяльність студента на практичних (семінарських) заняттях, що входять в число певної контрольної точки. Для трансферу середньозваженої оцінки ($X_{ср}$) в бали, що входять до 40 % балів контрольної точки (КТ), треба скористатися формулою: $ПК = (X_{ср}) * 20 / 5$. Таким чином, якщо за поточний контроль (ПК) видів діяльності студента на всіх заняттях $X_{ср} = 4.1$ бали, які були до періодичного контролю (ПКР), то їх перерахування на 20 балів здійснюється так: $ПК = 4.1 * 20 / 5 = 4.1 * 4 = 16.4 // 16$ (балів). За періодичний контроль (ПКР) студентом отримано 30 балів. Тоді за контрольну точку (КТ) буде отримано $КТ = ПК + ПКР = 16 + 30 = 46$ (балів).</p> <p>Студент має право на підвищення результату тільки одного періодичного контролю (ПКР) протягом двох тижнів після його складання у випадку отримання незадовільної оцінки. Якщо підсумковим контролем вивчення дисципліни є диференційований або недиференційований залік, то набраних таким чином 60 і більше балів достатньо для його зарахування.</p> <p>Якщо підсумковим контролем є екзамен, на його складання надається 100 балів за виконання тестів (або задачі завдань іншого виду). Загальний рейтинг з дисципліни (ЗР) складається з суми балів (Е), отриманих на</p>
-----------------------------------	---

	екзамені, і підсумкової оцінки (ПО) та ділиться навпіл. $ZP = (ПО + E) / 2$
Практичні заняття	<p>«5» – студент в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання. Здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.</p> <p>«4» – студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань. Студент здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, у яких можуть бути окремі несуттєві помилки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.</p> <p>«3» – студент в цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових розрахунків, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань. Має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків.</p> <p>«2» – студент не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових розрахунків, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Правильно вирішив окремі тестові завдання. Безсистемно відділяє випадкові ознаки вивченого; не вміє зробити найпростіші операції аналізу і синтезу; робити узагальнення, висновки.</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	Студент, який навчається стабільно на «відмінні» оцінки і саме такі оцінки має за періодичні контролю, накопичує впродовж вивчення навчального курсу 90 і більше балів, має право не складати екзамен з даної дисципліни. Студент зобов'язаний відпрацювати всі пропущені семінарські заняття протягом двох тижнів. Невідпрацьовані заняття (невиконання навчального плану) є підставою для недопущення студента до підсумкового контролю.

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

1. Методика викладання іноземної мови і світової літератури у вищих навчальних закладах. Курс лекцій / Уклад. Г.В. Матюха. - Мелітополь, 2015. – 89 с.
2. Матюха Г.В., Лозова І.П. Формування професійної компетентності майбутніх учителів англійської мови в педагогічному виші // Мова. Свідомість. Концепт: зб. наук. статей / відп. ред. О. Г. Хомчак. – Мелітополь: ФОП Однорог Т.В., 2021. – Вип. 11. – 250 с.-С.184-188
3. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / Бігич О. Б., Бориско Н. Ф., Борецька Г. Е. та ін./ за загальн. ред. С. Ю. Ніколаєвої. – К. : Ленвіт, 2013. – 590 с.
4. Методичні рекомендації з методики викладання іноземної мови і світової літератури у вищих навчальних закладах для студентів магістратури денної і заочної форми навчання спеціальності 8.020303 «Філологія. Мова і література (англійська)» (практичні заняття) / Уклад. Г. В. Матюха. – Мелітополь, 2015. – 12с.
5. Методичні рекомендації для самостійної роботи студентів V – VI курсів денної і заочної форми навчання спеціальності 8.020303 «Філологія. Мова і література (англійська)» з методики викладання іноземної мови і світової літератури у вищих навчальних закладах / Уклад. Г. В. Матюха. – Мелітополь, 2015. – 26 с.
6. Надольська Ю.А., Коноваленко Т.В., Мінкова О.Ф. Словник-довідник з методики викладання іноземної мови / уклад. Ю.А. Надольська, Т.В. Коноваленко, О.Ф. Мінкова. Мелітополь: ФО-П Однорог Т.В., 2020. 201 с.
7. Konovalenko T, Nadolska Y. Development of future foreign language teachers' information literacy and digital skills in Ukrainian context / The International Conference on Sustainable Futures: Environmental, Technological, Social and Economic Matters 166, № 10009, ICSF 2020, (May 20-22, 2020). Kryvyi Rih, Ukraine. <https://doi.org/10.1051/e3sconf/202016610009>

ДОПОМІЖНА

1. Алексєєнко І.В. Типологія уроків іноземної мови у старшій школі та її реалізація у змісті підручників./ Проблеми сучасного підручника. 2015. Вип. 13. С. 19-29.
2. Бирюк О.В. Навчально-мовленнєва ситуація при формуванні лінгвосоціокультурної компетентності у навчанні читанні іншомовних текстів // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія: Педагогічна думка. 2016. Вип. 141. С. 18-21.
3. Дистанційне навчання. На допомогу вчителю. Режим доступу: https://nikolaev-inf.at.ua/index/distancijne_navchannja/0-32
4. Матюха Г, Гостіщева Н., Харченко Т. Вплив рефлексивної практики на розвиток та вдосконалення професійних навичок викладання // Актуальні проблеми функціонування мови і літератури в сучасному полікультурному суспільстві : Монографія / за ред. Н. Акулової, Т. Коноваленко. – Мелітополь : ТОВ «КолорПринт», 2021. – 128 с. – ISBN 978-617-7882-06-9. С.54-60
5. Особливості формування навчально-стратегічної компетентності // Іноземні мови. 2013. № 4. С.9-20.
6. Синхронне й асинхронне дистанційне навчання. Режим доступу: http://osvita.ua/school/method/78950/?fbclid=IwAR1Lt9tpn_KVNEhcrXN6O1Zb9BiAqghTSBMEoZrLdmzxaF98VLWXCTDU1Yc
7. Nation, I.S.P (2013) Learning Vocabulary in Another Language. Cambridge: Cambridge University Press.

8. Richards, J. C. (2015) KeyIssuesinLanguageTeaching. Cambridge: CambridgeUniversityPress.

13. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. <http://www.tesol.net/>
2. <http://www.freeenglish.net/english/index.html>
3. http://www.freeyellow.com/members/barteldes/page_1.html
4. <http://www.eslcafe.com/>
5. <http://www.west.net/~jbailey/>
6. <http://www.englishclub.net/>
7. <http://www.mofetsrv.mofet.macam98.ac.il/~ett/>
8. <http://www.bangkokpost.net/education/home.htm>
9. <http://www.netcolony.com/members/jorgehv/>
10. <http://www.rice.edu/projects/topics/Electronic/main.html>
11. <http://www.dir.yahoo.com/Reference/Dictionaries/English/>
12. <http://www.cltr.uq.oz.au:8000/~richardc/pubsoft.html>
13. <http://eslsv001.esl.sakuragaoka.ac.jp/teachers/BR/>
14. <http://thecity.sfsu.edu/~funweb/>
15. <http://www.lingolex.com/jstefl.htm>
16. <http://www.miyazaki-mic.ac.jp/faculty/jreinhar/surf.html>
17. <http://www.cambridge-efl.org.uk/support/index.htm>
18. <http://www.iatefl.org/index.htm>
19. <http://www.ling.lancs.ac.uk/staff/visitors/kenji/onlin.htm>
20. <http://www.surrey.ac.uk/ELI/external.html>
21. <http://www.surrey.ac.uk/ELI/ltr.html>

